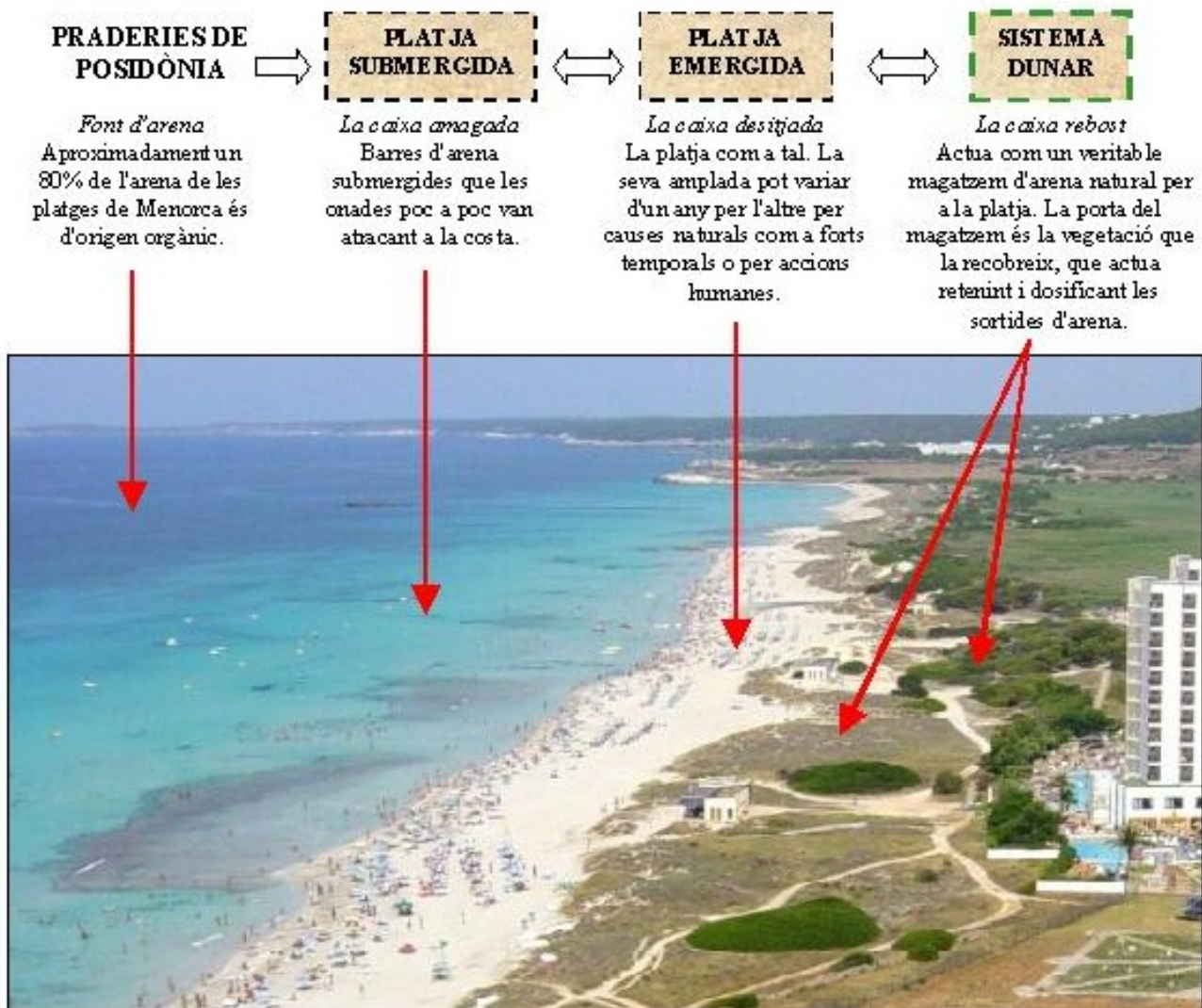

ELS SISTEMES PLATJA-DUNA: LES TRES CAIXES D'ARENA

A principi d'estiu, amb les primeres visites a la platja no es fa estrany escoltar algú que comenta "Aquest any hi ha poca arena en aquesta platja!". Òbviament l'arena no desapareix per art de màgia, simplement es trasllada de forma natural d'un lloc a l'altre per efecte dels corrents marins o del vent. Per altra banda, de l'acció humana a la zona depèn que aquest desplaçament d'arena es faixi dins d'uns marges beneficiosos o perjudicials pels ciutadans i usuaris.

Quan el sistema platja-duna es troba en un bon estat de conservació es dóna una situació d'equilibri tant a nivell d'entrades i sortides d'arena del sistema, com entre l'arena que es mou dins el propi sistema. De forma entenedora i esquemàtica podem resumir el sistema com una font i tres caixes d'arena que intercanvien una part del seu contingut en funció dels esdeveniments meteorològics i les actuacions humanes que s'hi donen.

Entre les accions que poden malmetre l'equilibri del sistema podem destacar:

- Destrucció de les praderies de posidònia, a causa de la contaminació marina o canvis en la dinàmica dels corrents. Aquest problema a Menorca només es dona de forma molt localitzada.
- Sistemes de neteja de platges agressius, que malmeten el perfil natural de la platja i les primeres franges de vegetació dunar. Avui dia, amb la metodologia aplicada en la neteja es pot observar com s'està recuperant en moltes platges la fisonomia natural.
- Obertura de vials i camins per damunt els sistemes dunars que acaben amb la vegetació que subjecta l'arena. Aquest segueix sent un problema notable, a pesar que s'ha reduït molt el trànsit motoritzat.
- Construcció de passeigs marítims o d'infraestructures d'obra a darrera la platja, que acaben per complet amb la tercera "caixa d'arena".

Algunes de les conseqüències d'aquestes actuacions errònies que s'han dut a terme en el passat les podem observar actualment, en platges com per exemple Son Saura del nord (també anomenada Arenal de s'Olla o Son Parc). En aquest indret, la vegetació dunar ha estat pràcticament destruïda, fet que ha provocat un fort retrocés de la línia de costa i que l'arena voli sense cap control d'una banda a l'altra, a vegades envaint la carretera o els patis dels xalets posteriors.

Conscients de la importància de mantenir en un bon estat de conservació "la font i les tres caixes d'arena" des de l'OBSAM s'han posat en marxa diversos estudis de seguiment del sistema. Per una banda s'estudia la "font", fent un seguiment de les praderies de posidònia submergides (veure Indicadors bàsics: Capítol III.f.2.1); i per altra banda, les "caixes d'arena" terrestres: la platja i el sistema dunar (veure Indicadors bàsics: Capítol III.b.3).

OBSAM, juny 2004